

Вільний грошовий потік власника / інвестора (Free Cash Flow on Equity, FCFE) відображає ту суму грошей, яка припадає безпосередньо на власників компанії. Він дорівнює різниці вільного грошового потоку компанії (FCF), сплачених відсотків (Interest) і сальдо отриманих і виплачених позикових коштів (Loan Received – Loan Paid), тобто:

$$\text{FCFE} = \text{FCF} - \text{Interest} - (\text{Loan Received} - \text{Loan Paid}).$$

Розрахунок показника FCFE необхідний, адже компанія не може собі дозволити взяти кошти в борг і виплачувати з них дивіденди. Та й політиками кредитних установ це найчастіше заборонено. FCFE – це саме той показник, на який дивляться інвестори, коли розглядають компанію як об'єкт вкладення капіталу.

Висновки та пропозиції. Чистий прибуток не може відобразити отримані в реальному вираженні кошти: суми на папері і банківському рахунку компанії – це різні речі, здебільшого дані фінансової звітності не завжди є фактичними і нерідко носять чисто номінальний характер. Наприклад, переоцінка курсової різниці або амортизаційні відрахування не приносять реальних грошових коштів, а кошти за проданий товар фігурують як прибуток, навіть якщо гроші ще реально не отримано від покупця товару.

Виконати правильну оцінку прибутковості компанії та визначити реальний рівень заробітку власнику допомагає вільний потік грошових коштів. такий аналіз проводять, як правило, у системі управлінської звітності. А отримати показники для розрахунку грошових потоків можна з поточного бухгалтерського обліку та даних фінансової звітності.

Використана література:

1. Винсент Дж. Лав. Как понимать и использовать финансовую отчетность. М.:1996. 152 с.
2. Горбачов Д. Показник EBITDA: як і коли використовувати// *БалансАгро*. 2019. № 4. С. 4-12.
3. Кучеркова С.О. Бухгалтерський і податковий аспекти визначення прибутку: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Інфраструктура ринку*. 2019. №35. С. 459-465.

Малинич Г., к.е.н.
ТНТУ імені Івана Пулюя,
м.Тернопіль, Україна

ДЕТЕРМІНАНТИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІВНЕНЬ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Починаючи з 2014 року, в Україні триває децентралізація, що передбачає перерозподіл фінансових і владних повноважень на користь місцевого самоврядування, результатом якої є переформатування територій, утворення нових територіально-господарських систем на місцевих рівнях, на які покладено реалізацію стратегічних завдань щодо створення і забезпечення комфортних умов життя громадян шляхом забезпечення рівності доступу до публічних послуг та

подолання диспропорцій в розвитку територій, економічної нерівності тощо. Реалізація поставлених завдань залежить від наявності ефективної системи інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень новими суб'єктами управління.

Питання сутності, формування та обґрунтування інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень є достатньо розробленими для окремих суб'єктів управління та господарювання та не викликають істотних суперечностей та розбіжностей у дослідників. Інформаційно-аналітичне забезпечення (складається з відповідних двох підсистем) та визначається як «сукупність технологій, методів збирання й обробки інформації, що характеризує об'єкт управлінського впливу (соціальні, політичні, економічні та інші процеси), специфічних прийомів їх діагностики, аналізу та синтезу, а також оцінки наслідків прийняття різних варіантів управлінських рішень» [1].

Посилення ролі інформації в сучасних умовах відповідає реаліям сьогодення, що пов'язано із розбудовою інформаційного суспільства в Україні, яке супроводжується неоднозначними процесами та їх важкопрогнозованими наслідками. Зокрема відбувається становлення «мережевого соціокультурного середовища», однак у ньому не беруть участі особи, які не володіють девайсами з доступом до Інтернету та навичками їх використання, як наслідок має місце дисбаланс аудиторії Інтернету за регіональними, віковими та майновими ознаками.

Проблемою, що потребує нагального вирішення з метою забезпечення ефективного використання інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень, є підвищення рівня показника доступності до мережі Інтернет.

За оцінками ООН, понад 4 млрд людей досі не мають доступу до Інтернету, причому 90% із них живуть у країнах, що розвиваються [2]. За даними дослідження ПАТ «Укртелеком» в Україні в зоні цифрового розриву мешкає близько 6,3 млн громадян (15% від загального населення), які не охоплені мережами жодного з операторів інтернет-послуг [3]. Рівень охоплення населення інтернет-послугами на 100 жителів в Україні у 2018 році в середньому становив 62 (Луганська обл. - 42, Одеська обл. - 116), а значення цього показника за поділом на міську та сільську місцевість - 87 (Донецька обл. - 47, Одеська обл. - 165) та 5 (Луганська обл. - 1, Львівська, Полтавська обл. - 8) відповідно [4]. Подолання цифрового розриву має вирішальне значення для забезпечення рівноправного доступу до інформації та знань, а також стимулювання інновацій і підприємництва, що відповідає Цілям сталого розвитку 2015-2030.

Про незадовільний рівень цифрової грамотності свідчать результати спільного дослідження Міністерства цифрової трансформації ПРООН та «Фонду Східна Європа» (рис.1).

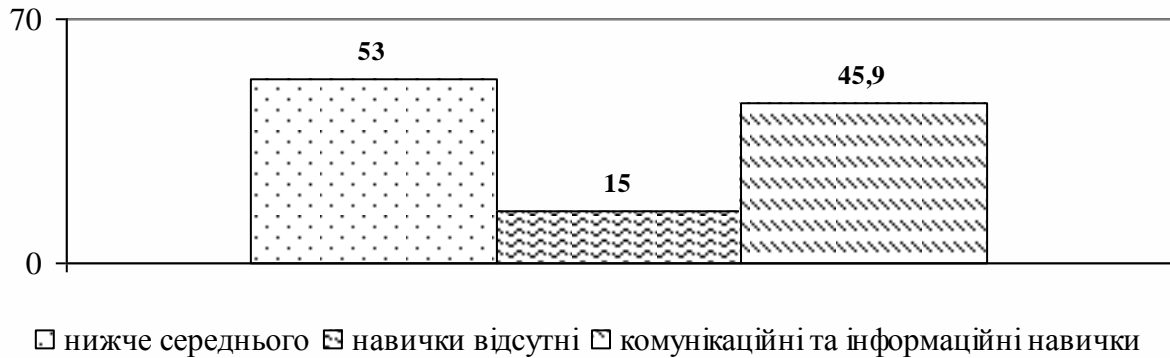

Рис.1. Рівень цифрових навичок населення України

Виявлено вікові відмінності у цифрових навичках, а саме 66,1% українців віком 10-17 років мають навички на рівні «вище базового» (згідно з методологією Єврокомісії), однак ця вікова категорія складає лише 25,5% усього населення.

Підвищення рівня цифрових навичок населення є одним з найважливіших пріоритетів забезпечення якісним кадровим резервом органів влади на місцях (суб'єктів управління), а повне зникнення зон цифрового розриву створює інноваційні можливості комплексного використання інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень, зокрема використання механізму комунікативної взаємодії між суб'єктами управління, господарювання та населенням у соціальних мережах може стати одним з способів вироблення попередніх колегіальних рішень.

Підсумовуючи, зазначаємо, що інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень в сучасних умовах набуває нового змісту та вимагає високого рівня технічного забезпечення, відповідно актуалізується проблема пошуку джерел фінансування та інвестицій.

Використана література:

1. Телешун С.О., Рейтерович І.В. Інформаційно-аналітична діяльність в державному управлінні: навч.-метод. матеріали. - Київ: НАДУ, 2013. - 36 с.
2. Програма розвитку ООН в Україні <https://www.ua.undp.org>
3. Доступу до інтернету не мають 15% українців. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/2827973-dostupu-do-internetu-ne-maut-15-ukrainciv.html>
4. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Подолання цифрового розриву в Україні: людиноцентричний підхід [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/blog/2020/bridging-the-digital-divide-in-ukraine--a-human-centric-approach.html>